

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Nový Jičín, Palackého 50

Palackého 50, 741 11 Nový Jičín

Identifikátor školy: 600016820

Termín konání komplexní inspekce: 22. – 25. duben 2003

Čj.	144 215/03-5042
Signatura	kn4zw549

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Gymnázium v Novém Jičíně bylo založeno v roce 1921 jako České státní reformní gymnázium – první česká střední škola na území osídleném většinovým německým obyvatelstvem, která spolu s nově vybudovanými měšťanskými školami, obecnou školou i ředitelskými a učitelskými domy tvořila jednotný komplex českých tzv. Palackého škol v Novém Jičíně, kolaudovaný v roce 1937. Sídlem gymnázia je velká budova postavená roku 1928.

Výuka a výchova probíhá ve čtyřletém denním studijním oboru 79-41-K/401 Gymnázium, zaměření všeobecné, a v posledních ročnících šestiletého denního studijním oboru 79-41-K/601 Gymnázium, zaměření všeobecné, a osmiletého denního studijního oboru 79-41-K/801 Gymnázium, zaměření všeobecné. Škola ve čtyřletém gymnáziu vzdělává kolem 25 % populace, která ukončila základní školu. Ze 150 absolventů ve školním roce 2002/2002 jich 94 (tj. 63,9 %) pokračuje ve studiu na vysokých školách a 26 (tj. 17,7 %) v pomaturitních studiích.

V současné době 49 pedagogů (z toho 1 zahraniční učitel cizích jazyků) vzdělává a vychovává celkem 634 žáky (včetně 2 integrovaných) ve 22 třídách. Celková kapacita školy je 650 žáků. Poté, co dosavadní ředitelka dovršila důchodový věk, má škola od 1. října 2002 nového ředitele, jmenovaného na základě výsledků konkurzu.

Rada školy byla zřízena k 1. únoru 2003 a v současné době má osm členů.

Součástí školy je školní jídelna.

Zřizovatelem školy v právní formě příspěvkové organizace je Moravskoslezský kraj.

Předchozí posouzení činnosti školy Českou školní inspekcí zaměřené tematicky na další vzdělávání pedagogických pracovníků zkušek proběhlo v únoru 2002.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy na gymnáziu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem k platným učebním plánům a učebním osnovám.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Během inspekce byly zkontrolovány doklady o dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků a porovnány s podmínkami pro odbornou a pedagogickou způsobilost podle platných právních předpisů. Bylo zjištěno, že tyto podmínky nesplňují celkem tři pracovníci - jeden vyučující neabsolvoval doplňující pedagogické studium (zahájí je v příštím akademickém roce) a dva pedagogové vyučující předmětům své aprobace mají vysokoškolské vzdělání zaměřené na přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů pro 6. - 9. ročník.

Stávající systém čtrnácti předmětových komisí organizovaných po jednotlivých předmětech ředitel plánuje změnit ve tři komise - přírodovědnou, společenskovední a jazykovou, kam by

byly příslušné předměty zařazeny tematicky. Úkolem předmětových komisí je koordinace práce při zpracovávání tematických plánů, výměna zkušeností z pedagogické praxe a sledování novinek v oboru, příprava vstupních a kontrolních testů, maturitních zkoušek, příprava žáků na soutěže (každoročně je škola zastoupena např. v krajském kole olympiády fyziky), pomoc začínajícím učitelům, organizace sportovních akcí, výběr vzdělávacích akcí zaměřených odborně i metodicky a účast na nich. Zajišťovány jsou také konzultace pro žáky, péče o talentované žáky, individuální příprava žáků pro studium v USA a jsou podávány návrhy na volitelné předměty. Předsedové předmětových komisí vypracovávají plány činnosti komisí a na konci školního roku dodávají podklady pro výroční zprávu o činnosti školy.

Ředitel formuloval koncepci dalšího rozvoje školy, kde jako priority vytyčil demokratizaci řízení, otevření školy k veřejnosti, zlepšení spolupráce se základními školami a přípravu systému sebeevaluace školy. V letošním školním roce zahájil činnost také tzv. žakovský parlament.

Účast na akcích dalšího vzdělávání škola může pedagogům zajistit podle finančních možností. Převažuje zájem o odborné vzdělávání, semináře k systému nových maturit, kurzy výpočetní techniky a využívány jsou nabídky všech vzdělávacích institucí, vysokých škol a pedagogických center. Vyučující chemie jsou periodicky proškoleni pro práci s chemickými látkami. U učitelů je menší zájem o potřebné kurzy metodiky a didaktiky vyučovacích předmětů a inovace vyučovacích metod. Naopak za nedostatečnou pedagogové pokládají současnou nabídku dalšího vzdělávání v oblasti didaktiky fyziky a pozitivně hodnotí podporu, kterou vedení školy této oblasti věnuje. Učitelé společenských věd absolvovali seminář při Liberálním institutu v Praze. Hodnotných a čtených akcí se účastní učitelé cizích jazyků. Jsou to zejména kurzy a stáže v tuzemsku i zahraničí, semináře pořádané vysokými školami, zahraničními institucemi působícími v České republice i konference profesních asociací. Záměrem ředitele školy je zlepšit nedostatečné cizojazyčné kompetence učitelů nelingvistů a umožnit jim studium v jazykových kurzech.

Dokumenty školy předepsané právními normami jsou vedeny. Ve vnitřním školním řádu jsou rozepsány povinnosti i práva žáků. Informace od vedení školy k zaměstnancům jsou přenášeny plánovaně na poradách či operativně např. počítačem. Přenos provozních informací na žáky je úkolem třídních učitelů, případně ostatních pedagogických pracovníků. Rodiče jsou školou informováni o prospěchu žáků prostřednictvím studijních průkazů a na třídních schůzkách. Škola rovněž poskytuje informace o prospěchu a chování žáků rodičům podle potřeby, na pravidelných informačních odpolednech a kdykoliv po předchozí domluvě. Navenek se škola prezentuje např. Dnem otevřených dveří pro žáky základních škol, prostřednictvím informačních letáček a na internetu, kde má vlastní stránky.

Režim vyučovacího dne vyhovuje platným právním předpisům.

Vedoucí pracovníci provádějí kontrolu prostřednictvím hospitací, rozborů výsledků SOČ (studentské odborné činnosti), soutěží a olympiád jednotlivých předmětů. Výsledky kontrolní činnosti jsou podkladem pro hodnocení pracovníků včetně přiznávání osobních příplatků.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V současné době škola celkově disponuje 38 učebnami, z nichž 21 jsou samostatné odborné pracovny (učebna jazyků, dějepisu, zeměpisu, fyziky, chemie a biologie, učebna výtvarné výchovy, hudebna, dvě učebny výpočetní techniky, moderní knihovna se studovnou a dvě tělocvičny). Budova a okolí jsou rozlehlé, náročné na údržbu a modernizaci, která probíhá

postupně podle finančních možností. V roce 1997 byl dokončen sportovní areál s hřišti pro kopanou, košíkovou, odbíjenou a aerobik, s tenisovými kurty, běžeckou drahou a malým hřištěm pro košíkovou. Okolí sportovního areálu je upraveno jako park. Knihovna se studovnou a sportovní areál jsou přístupné i v době mimo vyučování. Od roku 1997 má škola také bezbariérový interiér s výtahem, místností pro uložení učebnic, odpočívárnu a sociální zařízení pro studenty se zdravotním omezením.

Přístup do školy hlavním vchodem je střežen z vrátnice, v přízemí je bufet a společenská místnost k relaxaci s občerstvením ve volných hodinách. Ve vestibulu je umístěn nápojový automat, v suterénu jsou šatny a školní jídelna. V 1. patře se nachází ředitelna, sborovna, pracovna zástupce ředitele a kancelář ekonomických pracovníků školy.

Výuka českého jazyka a literatury a společenskovědních předmětů probíhá v běžných třídách, z nichž některé jsou zařízeny názornými pomůckami k určitému předmětu (např. dějepisu) a didaktickou technikou - televizorem, videorekordérem, stahovacím plátnem, meotarem. Učebny jsou prostorné, dostatečně osvětlené, vybavené starším, nepříliš čistým školním nábytkem, se skromnou výzdobou sestávající z nástěnek, většinou neaktuálních obrazových názorných pomůcek a map. Škola nemá odbornou učebnu pro výuku českého jazyka a literatury, avšak prostory knihovny a studovny k tomuto účelu nejsou využívány.

K výuce cizích jazyků (anglického, francouzského, německého a ruského) je vyčleněna jedna speciální učebna vybavená elipsovým stolem s pracovními místy pro učitele i žáky, televizorem s videem a možností používání magnetofonu, bílou tabulí s fixy a skříňkami se slovníky, cizojazyčnými materiály a časopisy. Další tzv. jazykové učebny jsou běžné třídy malých rozměrů, většinou zařízené obyčejným starším školním nábytkem, případně didaktickou technikou - televizorem, videem a někdy meotarem. V některých učebnách není žádná didaktická technika a učitelé si do výuky donášejí přenosné magnetofony a další pomůcky z kabinetů. Tyto učebny jsou vyzdobeny nástěnkami s tematikou cizích jazyků, propagačními materiály cizojazyčných nakladatelství, případně mapami a někdy pouze nástěnnými malbami s cizojazyčnými motivy, které vytvořili sami žáci. Cizí jazyky se vyučují podle moderních učebnic užívajících komunikativní metody. Mezi pomůcky, které mají učitelé k dispozici, patří audioorální doprovodné kazety k učebnicím, videokazety, slovníky, kopírované texty a videozáznamy programů satelitních televizních kanálů. Mnohé používané materiály si pedagogové pořizují z vlastních zdrojů. Rovněž žákům zajišťují odběr cizojazyčných školních časopisů.

Výuka matematiky probíhá v kmenových učebnách, které jsou pro výuku z hlediska funkčnosti a psychohygienických podmínek plně vyhovující, ve většině případů však nevyhovují z estetického hlediska (poškozený povrch žákovských stolků, špinavé tabule). Škola má pro žáky i vyučující knihovnu vybavenou i matematickou literaturou.

Pro výuku informatiky a výpočetní techniky má škola k dispozici dvě odborné učebny s dostatečným počtem osobních počítačů, jejichž technická úroveň i programové vybavení umožňují plnit stanovený vzdělávací program. Počítače jsou propojeny do školní sítě s terminálem, která umožňuje přístup k internetu. Organizace výuky umožňuje každému žákovi individuální práci s PC. Dílčí nevýhodou je malý rozměr učeben a umístění počítačů na pracovních stolech, což zmenšuje pracovní prostor žáků, potřebný např. k zápisu poznatků do sešitů nebo práci s učebními texty.

Fyzikální areál školy zahrnuje odbornou učebnu, laboratoř a přípravnu se skladem pomůcek. Odborná učebna má stupňovité uspořádání žákovské části, zařízení učitelského pracoviště umožňuje využívání běžné didaktické techniky. Potřebná modernizace v této oblasti dosud neproběhla, citelně chybí zejména demonstrační televizní přijímač.

V laboratoři s dobře vybavenými žákovskými pracovišti probíhá skupinová výuka základních fyzikálních měření, pro něž má škola dostatek potřeb a měřicích přístrojů.

Demonstrační trojrozměrné i audiovizuální pomůcky jsou učitelům k dispozici v dostatečné skladbě. Učebnice fyziky v předepsaném množství jsou součástí školního fondu učebnic pro sociálně potřebné žáky. Škola nezajišťuje odběr žádného didaktického časopisu pro vyučování fyzice.

Výuka chemie a biologie probíhá podle rozvrhových možností v odborných učebnách chemie a biologie vybavených televizorem, videorekordérem, plátnem i meotarem a učebními pomůckami (nástěnnými obrazy, tabulkami apod.). Na učebny, které jsou stupňovitě uspořádány, navazují kabinety a laboratoře. Chemická laboratoř svým uspořádáním (rozvody energií jsou umístěny nad pracovní plochu a zabraňují jak výhledu žáků, tak zpětné kontrole vyučujícího) nevyhovuje plně výuce. V kabinetech je dostatek strašících pomůcek i materiálů, které umožňují práci ve cvičeních z přírodovědných předmětů. Část biologických pomůcek je vhodně umístěna na chodbách a slouží všem žákům k prohlubování znalostí. Podle potřeby je pro výuku využíván internet nebo počítačová učebna. Celkové vybavení a prostředí, ve kterém probíhá výuka přírodovědných předmětů, je zastaralé, ale plně funkční. Úroveň vybavenosti učebními pomůckami pro chemii a biologii je dostatečná a umožňuje plnění učebních osnov. Pro výuku je k dispozici dostatek kvalitních učebnic, sbírek a dalších studijních textů. Učitelé průběžně objednávají odbornou literaturu a získávají také potřebné materiály pomocí internetu.

Výuka zeměpisu probíhá v poloodborné učebně. Sem je řazena podle rozvrhových možností většina hodin. Učebna plně odpovídá požadavkům na psychohygienu výuky. Je vybavena názornými pomůckami a didaktickou technikou, jejíž využití však nabylo zaznamenáno. Nachází se zde i většina dalších materiálů pro výuku zeměpisu. Žáci mají vhodné učebnice, ale vybavení atlasy a hlavně mapami je jen základní a nepostihuje ve svém souhrnu všechny změny posledních let. Rovněž další pomůcky pro výuku jsou z velké části zastaralé a v nedostatečném množství. Snahou předmětové komise a vedení školy je tento stav v rámci finančních možností zlepšovat.

Pro výuku tělesné výchovy má škola dvě tělocvičny vybavené v dostatečném množství sportovním náradím a venkovní areál. Ten je z velké části pokryt umělým povrchem a umožňuje výuku atletických disciplin a míčových her. K dispozici jsou zde sektory pro skok daleký a vysoký a vrh koulí. Prostorové rozdělení umožňuje souběžnou výuku více skupin žáků bez vzájemného omezování. Areál neumožňuje realizaci delších běhů a vyučující jsou nuceni využívat veřejné prostory v okolí školy. Spotřební sportovní materiál je průběžně obnovován a doplňován, ale vzhledem k finančním možnostem školy ne v dostatečném množství.

Vyučující mají k dispozici kabinety vybavené běžným kancelářským nábytkem, případně počítačem, s prostory pro příruční literaturu a pomůcky, které jsou mnohdy již starší a některé kabinety jsou jimi přeplněny.

Knihovna obsahuje asi 7 000 tisíc svazků beletrie i odborné literatury a je doplňována podle finančních možností školy. V době inspekce bylo evidováno kolem 700 výpůjček. V prostorech knihovny je počítač a také studovna s deseti pracovními místy, která je žákům přístupná neomezeně během i mimo vyučování, čehož však nevyužívají v plné míře.

Učebnice jsou ve většině předmětů k dispozici. Škola v souladu s platnou právní normou zřídila pro sociálně potřebné žáky školy fond učebnic a učebních textů k bezplatnému užívání.

Materiálně-technické podmínky výuky většiny předmětů jsou hodnoceny jako průměrné, velmi dobré podmínky má vytvořeny tělesná výchova. Rovněž žáci se zdravotním omezením zde mají velmi dobré podmínky ke studiu.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Realizace vzdělávacího programu odpovídá schválenému učebnímu plánu gymnázia se čtyřletým studijním cyklem.

Výuka hospitovaných předmětů je v souladu s platnými učebními dokumenty.

Všichni žáci studují dva cizí jazyky ve stejném hodinovém rozsahu. Ve 3. a 4. ročníku je týdenní dotace výuky cizích jazyků zvýšena ze tří na čtyři vyučovací hodiny.

Ve třídách 3. a 4. ročníku se žáky se zvýšeným zájmem o matematiku je časová týdenní dotace výuky zvýšena z disponibilních hodin ředitele školy o dvě vyučovací jednotky. V těchto třídách většina žáků maturuje z matematiky. Informatika a výpočetní technika se vyučuje v 1. i ve 2. ročníku při dvouhodinové dotaci rovněž z disponibilních hodin.

Žákům 3. ročníku škola nabízí možnost studia dvou z osmi volitelných předmětů a žákům 4. ročníku tří z bloků osmi a devíti jednoletých či dvouletých předmětů. Dále nabízí dva nepovinné předměty. Je zavedena také zdravotní tělesná výchova.

Vedení zápisů do třídních knih nebylo vždy průkazné. Jednalo se o nepřesné názvy a značky některých předmětů, nejednotné zapisování dělených hodin a volitelných předmětů.

Vzdělávací program gymnázia je realizován v souladu se zařazením do sítě škol a se schválenými učebními dokumenty. Výuka hospitovaných předmětů probíhala podle platných osnov.

Průběh vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce

Výuka angličtiny byla sledována ve třídách 1. - 4. ročníku u sedmi učitelů tohoto jazyka. Kvalifikace pro učitelství na základní škole, která byla zaznamenána ve dvou případech, se projevila spíše pozitivně - metodickou vynalézavostí a efektivním využíváním didaktické techniky i názorných pomůcek. V rozvrhu hodin je výuka cizích jazyků zařazena v dopoledním vyučování, což vytváří příznivé psychohygienické podmínky.

V úvodu vyučovacích hodin byli žáci motivováni seznámením s jejich programem a vyzváni k dobrým výkonům. Organizace většiny hospitovaných hodin prokázala jejich připravenost: časté bylo střídání činností, zadávání úkolů k individuální i skupinové práci, po nichž následovala jejich kontrola a zhodnocení. Při práci s moderními učebnicemi se uplatňovaly komunikativní metody. Vyučovacím hodinám dominoval jazykový projev vyučujících, kteří prokázali svou vysokou odbornou úroveň. Žáci pracovali v klidné a příjemné atmosféře a pokud dostali příležitost jazykově se projevit, dokázali v různé míře aktivně využít prostoru, který jim byl poskytnut. Všechny vyučovací jednotky až na jednu výjimku byly vedeny téměř vždy anglicky, někdy i při vysvětlování mluvnických jevů; z reakcí žáků bylo zřejmé, že se jedná o zavedenou praxi.

Ve většině hospitovaných hodin byly použity magnetofonové nahrávky k nácviku poslechu s porozuměním, žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, kopírovanými texty, s obrazovým materiálem a slovníky. Jako nedostatek se jevila skutečnost, že v několika vyučovacích hodinách nebyla použita žádná didaktická technika k procvičování poslechu s porozuměním a veškerá komunikace byla vedena od učitelů k žákům. V jedné hodině žáci psali plánovaný test pro závěrečnou klasifikaci. Příkladná byla hodina, kde se vystříдалo procvičování všech jazykových dovedností s využitím didaktické techniky, která byla k dispozici, včetně videozáznamu k výuce britských reálií. Většině hodin chybělo závěrečné

shrnutí a hodnocení dosažených cílů, k sebehodnocení žáci nebyli vedeni. Výsledky vzdělávání jsou ověřovány v okresních a oblastních kolech konverzačních soutěží, kde žáci školy pravidelně získávají přední umístění - do 3. místa. Praktickou znalost jazyka si žáci mohou ověřit při poznávacích zájezdech pořádaných školou do Rakouska, Německa, Švýcarska, Francie, Španělska a Velké Británie.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré s nedostatky v oblasti metodiky a využívání didaktické techniky.

Průběh vzdělávání a výchovy v dějepise

Hospitace proběhly ve vyučovacích hodinách u všech čtyřech učitelů dějepisu.

Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla velmi dobrá, a to jak z hlediska dlouhodobých didaktických cílů, tak vzhledem k jednotlivým třídám a hodinám. V hodinách se pozitivně projevila odborná a pedagogická způsobilost všech vyučujících.

Hospitované vyučovací jednotky měly přehlednou strukturu tradiční kombinované hodiny: úvodní část se zopakováním a procvičením znalostí dosud probraného učiva (frontálně, skupinově nebo individuálně, ústní či písemnou formou), probrání nového nebo rozvíjejícího učiva s ověřením jeho správného pochopení, závěrečné shrnutí, zhodnocení a oznámení programu příští výuky. Didaktické cíle byly formulovány stručně a jasně na začátku každé hodiny, výběr, množství a sled informací vycházely ze zvýšených požadavků výběrové školy orientované na přípravu k vysokoškolskému studiu. Výklad nové látky byl ve většině hodin doplňován dialogem, což žákům poskytovalo dostatek prostoru pro aktivní uplatnění. Učovací čas byl využit efektivně.

Na začátku sledovaných hodin učitelé žáky seznámili s jejich cílem i obsahem. Při motivaci k žádoucí pozornosti se vycházelo ze znalostí žáků, příkladů z praxe, aktualizace. Uplatnily se i mezipředmětové vztahy (historie - literatura - umění). K hodnocení své práce v závěru hodiny žáci nebyli vedeni.

Interakce a komunikace ve všech navštívených třídách měla vcelku vyrovnanou úroveň. Žáci ve všech třídách byli ukázněni a pozorní, z projevu učitelů byla zřejmá ochota vyjít vstříc potřebám žáků. To vše vytvářelo příznivou pracovní atmosféru.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepise jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh vzdělávání a výchovy v matematice, informatice a výpočetní technice

V matematice bylo hospitováno ve třídách čtyřletého gymnázia i osmiletého gymnázia. V informatice a výpočetní technice bylo hospitováno ve 2. ročníku čtyřletého gymnázia. Všichni vyučující jsou odborně a pedagogicky způsobilí, což se pozitivně projevilo v kvalitě výuky.

V průběhu vyučovacích hodin byla vstupní i průběžná motivace žáků v matematice zaznamenána jen sporadicky, vyučující se omezovali většinou na stanovení cíle vyučovacích hodin. V hodině informatiky a výpočetní techniky při výkladu nového učiva (animace) bylo vstupní animace vhodně využito, v jiné hodině při výkladu databáze vstupní motivace zcela chyběla. Hodnocení žáků bylo prováděno průběžně (pochvalou, povzbuzením), většinou bez klasifikace. V některých hodinách byl součástí rozbor písemných prací a jejich klasifikace byla vhodně využita k motivaci. Vzájemného hodnocení žáků nebylo využíváno, někdy v závěru hodin chybělo i celkové hodnocení třídy jako celku vyučujícím.

Všichni pedagogové byli na vyučování dobře připraveni, výuka probíhala podle jejich tematických plánů, které byly vypracovány v souladu s učebními osnovami a schváleny v předmětových komisích. Při výkladu nového učiva navazovali vyučující na získané poznatky a osobní zkušenosti žáků. Volené metody a formy vedly k plnění stanovených cílů vzdělávacího programu, převládaly výklad s aktivací žáků a individuální samostatné práce žáků v lavicích. Učivo bylo vyučujícími interpretováno věcně a odborně správně, žáci byli vedeni ke schopnosti jeho aplikace. Většina žáků měla při výuce k dispozici učebnice. Ojediněle byly využity učební pomůcky (drátěný model krychle).

V hospitovaných hodinách byla dodržována psychohygienu výuky s výjimkou jedné hodiny informatiky a výpočetní techniky (umělé osvětlení po celou hodinu a spuštěné počítače, aniž by na nich žáci pracovali, nevětráno). Žáci o probírané učivo projevovali zájem a akceptovali dohodnutá pravidla komunikace. Vyučujícím jim byl dáván prostor pro vyjadřování vlastního názoru, jejich osobnost byla vždy respektována. Verbální i neverbální komunikace všech vyučujících byla na dobré úrovni.

Zjištěná pozitiva v hospitovaných hodinách převažují nad dílčími nedostatky. Průběh vzdělávání a výchovy v matematice a informatice a výpočetní technice je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice

Inspekční hospitace byly naplánovány a postupně uskutečněny ve vyučovacích hodinách všech učitelů fyziky.

Učivo je tematicky plánováno, výrazné zpoždění výuky proti plánu nebylo zjištěno. Bezprostřední příprava na vyučování byla provedena pečlivě a odpovědně. Úvodní motivace se uskutečnila buď společným procvičováním učiva, nebo individuálním zkoušením. Při jeho realizaci nebyli na zkoušení ostatní žáci zainteresováni ani textem otázky (většinou příliš rozsáhlým), ani nabídkou možnosti řešit nějaký úkol. Hodnocení nebylo vždy zdůvodněno uvedením chyb, jindy nebylo veřejné. Ve výkladové fázi byla patrná snaha po přehlednosti učiva, hlavní struktura byla zaznamenána na tabuli. Tam, kde to bylo možné a vhodné, byly provedeny demonstrační experimenty. Ve většině hodin scházelo opakování, v jednom případě nebylo pro nedostatek času provedeno závěrečné shrnutí. Všechny fáze vyučovacího procesu s výjimkou úvodního zkoušení byly realizovány frontálně. Komunikace ve směru žák – učitel měla mírně nadprůměrnou úroveň, v opačném směru neměla nedostatky. Žáci dostávali prostor pro otázky a pro požadavky na doplnění výkladu.

Konkrétní schválené učebnice byly žákům doporučeny, ne všichni si je pořídili.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu fyzika jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v chemii a biologii

Veškerá výuka byla zajištěna vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost se pozitivně projevila i na její kvalitě. Škola nabízí pro žáky v rámci povinných, nepovinných a volitelných předmětů tyto možnosti: seminář z biologie, seminář z analytické chemie a biologie, seminář z obecné chemie, cvičení z biologie, analytická chemie a biologie, somatologie a cvičení z přírodovědných předmětů.

Vstupní motivace žáků spočívala většinou v seznámení s programem hodiny spojeném s individuálním zkoušením nebo opakováním předchozí látky. V hodinách maturitního ročníku byla převážná část věnována opakování či prohlubování učiva k maturitní zkoušce.

Ve většině hodin převládla pracovní atmosféra, ve které žáci pracovali bez napětí, ale přitom pozorně a soustředěně, v souladu s požadavky na využitelnost získaných vědomostí a dovedností v dalším studiu.

Organizace vyučovacích jednotek svědčila o jejich velmi dobré přípravě, využívala střídání činností. Použité vyučovací metody respektovaly úroveň poznání, byly přizpůsobovány aktuálním podmínkám ve třídě. Společným prvkem většiny sledovaných hodin byla návaznost probíraného učiva na praxi a vlastní zkušenost žáka. Žáci měli dostatek prostoru pro vlastní aktivní projev, čehož také přiměřeně využívali. Pamatováno bylo na procvičování probraného učiva, nechyběla samostatná práce žáků v hodinách. Převažoval frontální způsob práce. Pozitivním prvkem ve výuce byla prezentace předem připravených referátů žáků (chemie). V hodinách bylo zaznamenáno i ústní zkoušení, následná klasifikace výkony žáků byla vyučujícími zdůvodňována. Ve všech hodinách bylo realizováno závěrečné shrnutí.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii a biologii jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpise

Všichni vyučující zeměpisu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedná se o zkušené pedagogy a jejich praxe na daném typu školy se kladně odráží na kvalitě výuky.

V úvodu hodin byli žáci motivováni nejen seznámením s tématem, ale i s cíli, kterých se má v dané hodině či tematickém celku dosáhnout. Hodnocení byli průběžně pochvalou nebo upozorněním na chyby a nedostatky. V úvodu hodiny probíhalo ústní zkoušení, které vyučující klasifikovali. Studenti měli možnost vzájemného hodnocení a objevily se i prvky sebehodnocení. Motivačně působily odkazy na konkrétní zkušenosti žáků a aktuální události. Probíraná témata byly volena vhodně v souvislosti s plněním učebních osnov. Vyučující pravidelně zadávají žákům samostatné práce, které mají za úkol naučit je vyhledávat, shromažďovat, třídít a následně prezentovat rozšiřující informace k probíraným tématům. Důležitou roli zde hraje využití mezipředmětových vztahů a přístupu k internetu přímo na škole.

Výuka probíhala v klidné atmosféře vzájemné důvěry a spolupráce. Nebyly zaznamenány žádné projevy negativního chování a výraznějšího nezájmu o předmět.

Na všechny sledované hodiny byli vyučující velmi dobře připraveni po stránce obsahové i po stránce materiálního zabezpečení, které ale vycházelo z množství a aktuálnosti na škole dostupných pomůcek. Dlouhodobá příprava se opírá o zpracované tematické plány, které plně odpovídají učebním osnovám a zabraňují duplicitě ve výuce předmětu. Všichni vyučující prokazovali velmi dobré odborné znalosti.

Při výuce se uplatňovala převážně frontální výuka se střídáním společné a samostatné práce. Při opakování byly sporadicky zařazovány i skupinové aktivity. Při úvodním ústním zkoušení jednotlivců nebyl vždy dostatek doplňkové práce pro ostatní žáky. Snahou vyučujících bylo zapojit je do hodnocení a zajistit tak jejich pozornost, ale někdy bez potřebného efektu.

Jazyková a komunikační úroveň vyučujících i studentů byla na velmi dobré úrovni. Jasně stanovená pravidla vzájemné komunikace byla respektována a umožňovala žákům vyjádření vlastního názoru, argumentace a prezentace vlastní práce.

Předmětová komise organizuje pro žáky besedy a exkurze vztahující se k předmětu.

Zeměpis je jako povinný předmět vyučován v 1. a 2. ročníku. Pro žáky, kteří se rozhodli pro maturitní zkoušku ze zeměpisu, je zřízen volitelný předmět, ve kterém si prohlubují a rozšiřují svoje vědomosti a dovednosti tak, aby splnili požadavky na ně kladené při závěrečném hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpisu jsou hodnoceny jako velmi dobré s dílčími negativy v oblasti použitých metod a forem práce a materiálních podmínek výuky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově

Všichni vyučující tělesné výchovy splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vzájemně velmi dobře spolupracují a předávají si zkušenosti. Mají zájem o další vzdělávání a účastní se podle možností kurzů nezbytných pro organizaci a realizaci lyžařských a turistických výcviků a uspokojujícím zájem studentů o nové sportovní a rekreační disciplíny. To vše se kladně odráží na kvalitě výuky.

Ve sledovaných hodinách projevovali žáci zájem o předmět a byli vyučujícími vhodně motivováni (vysvětlování významu jednotlivých cvičení a pohybových činností, slovní hodnocení nejen za konkrétní výkony, ale i za snahu a pokrok, prezentace úspěšných sportovců školy na veřejnosti). Jednotlivé tematické celky jsou voleny a rozvrženy tak, aby byla optimálně využita vnitřní i venkovní sportoviště školy v návaznosti na roční období.

Hodiny probíhaly v atmosféře, která se vyznačovala vzájemnou důvěrou a zájmem žáků o předmět.

Vyučující byli na hodiny velmi dobře připraveni po stránce obsahové i metodické. Dlouhodobé plánování vychází z podrobně zpracovaných tematických plánů. Ty mají pracovní charakter a mohou pružně reagovat na organizační změny v rámci školního roku a na povětrnostní podmínky. Použité metody a formy práce vycházejí ze současných požadavků na výuku tělesné výchovy, respektují individuální možnosti a schopnosti žáků a odpovídají stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům. Studenti, kteří se ze zdravotních důvodů nemohou plně účastnit povinné výuky, jsou zařazeni do oddělení zdravotní tělesné výchovy.

Vyučující uplatňovali výuku frontální, skupinovou a v případě potřeby se individuálně věnovali jednotlivým žákům. Řada studentů jsou aktivní sportovci, čehož učitelé využívali při ukázkách činností. Vyučovací hodiny měly vhodnou stavbu, byl kladen důraz na správné a důkladné rozcvičení organismu a v závěru na relaxaci. Součástí byla i teorie (pravidla, popis a vysvětlování herních činností). Hodiny byly rušné a plné činností, výuka měla spád a nedocházelo ke zbytečným časovým ztrátám. Vyučující kladli důraz na bezpečnost žáků při prováděných pohybových činnostech. Žáci měli možnost dotazů a připomínek, ale vždy byla dodržována stanovená pravidla vzájemné komunikace mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky samotnými. Nebyly zaznamenány žádné projevy negativního chování studentů či projevy nezájmu o předmět.

Pro školní rok 2002/2003 zařadila předmětová komise do plánu práce účast studentů ve 30 soutěžích místního, regionálního významu ale i celorepublikového významu a tento plán je průběžně doplňován. V uplynulých letech se škola výsledky svých žáků řadila na přední místa mezi středními školami v regionu. Některé z plánovaných soutěží organizuje předmětová komise v prostorách školy (např. sportovní gymnastika).

Ve škole funguje v rámci AŠSK sportovní klub, který se nejen podílí na organizaci soutěží, ale i na získávání finančních prostředků k uhrazení startovného a dopravy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré s pozitivními oblastmi organizace, metod a forem práce.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola nemá zatím vytvořen systém evaluačních nástrojů. Na začátku studia v 1. ročníku žáci absolvují tzv. rozřazovací testy z cizích jazyků a na základě jejich výsledků jsou vytvářeny studijní skupiny cizích jazyků. Ke zjišťování výsledků vzdělávání slouží klasické ústní a písemné zkoušení. K částečné vnitřní evaluaci jsou v paralelních třídách využívány písemné zkoušky předepsané osnovami, standardizované testy, které jsou součástí učitelských příruček, a srovnávací testy soukromé agentury. Příprava dalších evaluačních nástrojů proběhne v rámci projektu Sokrates, v němž škola spolupracuje s několika evropskými státy.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Platné rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se zřizovací listinou.

Výchovné poradenství

Ve škole pracuje kvalifikovaný výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů (v rámci prevence sociálně patologických jevů škola nabízí řadu různých volnočasových aktivit) a psycholog.

Výchovný poradce postupuje podle dokumentu nazvaného Plán práce výchovného poradce v Gymnáziu Nový Jičín ve školním roce 2002/2003. Spolupracuje úzce s ředitelem, zástupcem a třídními učiteli a jako člen vedení školy se pravidelně účastní jeho porad. Při své práci výchovného poradce se zaměřuje především na studijní problémy žáků a radí jim při výběru dalšího studia či při volbě povolání. Pomoc žákům při řešení osobních problémů zajišťuje školní psycholog, který také na částečný úvazek vyučuje psychologii v rámci předmětu základy společenských věd. Výchovný poradce je k dispozici žákům školy i jejich zákonným zástupcům kdykoli podle potřeby. Vede přehled o úspěšnosti absolventů školy při přijímacích zkouškách na vysoké školy a jejich dalším studiu, případně o uplatnění na trhu práce. Spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Novém Jičíně, se základními školami (pomáhá při organizaci tzv. Dne otevřených dveří) a s místním úřadem práce. Informace, které obsahuje dokumentace výchovného poradce, jsou zajištěny před zneužitím. Zpráva o činnosti výchovného poradce, kterou předkládá řediteli na konci školního roku, slouží jako podklad pro výroční zprávu o činnosti školy.

Práce výchovného poradce v součinnosti s aktivitami školního psychologa tvoří funkční systém poradenství.

Poznátky z dotazníku

Dotazník ČŠI byl během inspekce zadán žákům dvou tříd posledního ročníku čtyřletého i osmiletého gymnázia. Z výsledků vyplývá, že kolem 50 % žáků je spíše spokojeno se s úrovní studia. 86 % respondentů se domnívá, že poznátky, které ve škole získali, uplatní nejen při dalším studiu, ale i v praxi. Více než 70% respondentů uvedlo, že jim vyhovuje klima školy, kde je pedagogové znají a dovedli by jim v případě potřeby (šikany, zranění) pomoci a postarat se o ně. Výrazněji negativní odpovědi přinesly otázky, zda škola žáky dostatečně informuje o nebezpečí kouření, alkoholismu a užívání jiných návykových látek nebo o zdravém životním stylu. 78 % respondentů by školu doporučilo svému nejlepšímu kamarádovi.

Sportovní soutěž

V průběhu inspekce dne 24. dubna 2003 se na gymnáziu uskutečnil tradiční okresní přebor ve sportovní gymnastice dívek, kterého se zúčastnila čtyřčlenná družstva ze čtyř škol okresu Nový Jičín. Rozhodovala porota sestavená ze tří rozhodčí sportovní gymnastiky doplněná o učitele tělesné výchovy gymnázia. Žákyně zdejší školy zvítězila v soutěži jednotlivkyň, družstvo gymnázia obsadilo pěkné 2. místo.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ev. č. ZL/147/2001 příspěvkové organizace Gymnázium, Nový Jičín, Palackého 50, ze dne 27. září 2001
2. Dodatek č. 1 Zřizovací listiny ev. č. ZL/147/2001 příspěvkové organizace Gymnázium, Nový Jičín, Palackého 50, ze dne 21. prosince 2001
3. Dodatek č. 2 Zřizovací listiny ev. č. ZL/147/2001 příspěvkové organizace Gymnázium, Nový Jičín, Palackého 50, ze dne 12. dubna 2002
4. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 2003, čj. 28 401/2002-21, ze dne 27. ledna 2003
5. Protokol MŠMT o provedení změny v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. Sine/2002-21, ze dne 23. září 2003
6. Jmenovací dekret ředitele Gymnázia, Nový Jičín, Palackého 50, s účinností od 1. října 2002 včetně, čj. ŠMS/9315/02/Juř, ze dne 9. září 2002
7. Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem, čj. 20 595/99-22, s platností od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem
8. Organizační řád
9. Vnitřní řád Gymnázia, Nový Jičín, Palackého 50
10. Plán práce výchovného poradce v Gymnáziu Nový Jičín ve školním roce 2002/2003
11. Rozvrhy hodin
12. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002
13. Třídni knihy
14. Písemné práce žáků

ZÁVĚR

Z celkového počtu čtyřiceti devíti pedagogických pracovníků dva nesplňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na střední škole, jeden učitel dosud neabsolvoval doplňující pedagogické studium. Všichni pedagogové vyučují předmětům své aprobace.

Učitelé mají příležitost účastnit se vzdělávacích akcí podle finančních možností školy. Vnitřní dokumenty jsou předepsané právními normami jsou vedeny. Základními prioritami koncepce dalšího rozvoje školy jsou: demokratizace řízení, otevření školy směrem k veřejnosti, zlepšení spolupráce se základními školami a příprava systému sebeevaluační školy. Založena byla také Rada Gymnázia v Novém Jičíně.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy ve všeobecně vzdělávacích předmětech jsou celkově na průměrné úrovni. Od poslední komplexní inspekce, která se uskutečnila v roce 1995, je patrný další rozvoj a modernizace materiálního vybavení školy souvisejícího zejména s výukou tělesné výchovy a sportovními činnostmi a se studijními podmínkami pro žáky se zdravotním omezením.

V rámci komplexní inspekce byly posouzeny aktivity školy v oblasti výchovného poradenství. Tato oblast je hodnocena jako funkční.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Olga Novotná	Olga Novotná v. r.
Členové týmu	Mgr. Ing. Petr Bujok	P. Bujok v. r.
	Mgr. Jiří Crhonek	Crhonek . v. r
	Mgr. Karel Richter	Richter Karel v. r.
	Mgr. Jiří Slavičinský	Slavičinský J. v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Pavel Hon Oldřiška Křenková Ludmila Kubicová Zdenka Trubačová	

V Novém Jičíně dne 12. května 2003

Přílohy

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. červen 2003

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Titul, jméno a příjmení	
Mgr. Milan Bortel	Milan Bortel v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Nelze hodnotit	—
Nebylo hodnoceno	—